

اقتصاد سلامت

وعوامل موثر بر آن

علی کوهی قمصری

به نام خدا

اقتصاد سلامت و عوامل موثر بر آن

تالیف:

علی کوهی قمصری

انتشارات موجک

سرشناسه: کوهی قمصری، علی، ۱۳۴۹-

عنوان و نام پدیدآور: اقتصاد سلامت و عوامل موثر بر آن/ تالیف علی کوهی قمصری.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۱۷ ص.: مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۰-۱۲۳-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۳۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۱۹ - ۱۲۴.

موضوع: اقتصاد پزشکی -- ایران -- نمونه پژوهی

Medical economics -- Iran -- Case studies: موضوع

موضوع: بهداشت -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی

Health services administration -- Iran -- Case studies: موضوع

رده بندی کنگره: RA ۴۱۰/۵۵

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۴۷۳۶۲۱۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۱۸۳۵۵

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۶ - ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: اقتصاد سلامت و عوامل موثر بر آن

تالیف: علی کوهی قمصری

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۱۷ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۸، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۳۲۰۰۰۰ ریال، شابک: ۰-۱۲۳-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق

چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب

بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: مبانی نظری اقتصاد سلامت
۳	۱-۱ اقتصاد سلامت
۴	۲-۱ درآمد
۶	۳-۱ سالخورده‌گی
۸	۴-۱ ضریب نفوذ بیمه
۹	۵-۱ تفاوت رشد بهره‌وری و شاخص قیمت
۱۱	۶-۱ تقاضای القایی از سوی عرضه کننده
۱۲	۷-۱ پیشرفت تکنولوژی
۱۳	۸-۱ سایر عوامل مؤثر بر مخارج مراقبت‌های سلامت
۱۵	فصل دوم: ویژگی‌های اقتصاد سلامت
۱۵	۱-۲ ویژگی‌ها و شرایط اقتصاد سلامت
۱۷	۲-۲ بررسی دلایل شکست بازار اقتصاد سلامت
۲۱	۳-۲ محاسبه منافع و مزایای بهداشتی
۲۶	۴-۲ تولید سلامت

فصل سوم: متغیرهای تأثیرگذار در روند اقتصاد سلامت ۲۹

- ۱-۳ مقدمه ۲۹
- ۲-۳ بهداشت و درمان در سبد خانوار ۲۹
- ۳-۳ بررسی مخارج بهداشت و درمان کشور ۳۱
- ۴-۳ بررسی وضعیت شاخص‌های سلامتی در ایران ۳۵
- ۵-۳ آمارهای جمعیتی ۳۶
- ۶-۳ سایر متغیرهای اثرگذار بر مخارج درمانی ۳۸
- ۷-۳ آمارهای تطبیقی ۴۰
- ۸-۳ نتیجه‌گیری ۴۲

فصل چهارم: تعیین‌کننده‌های سلامت ۴۵

- ۱-۴ تعیین‌کننده‌های اقتصادی سلامت ۴۵
- ۱-۱-۴ درآمد ۴۵
- ۲-۱-۴ آموزش ۴۶
- ۳-۱-۴ اشتغال ۴۶
- ۴-۱-۴ غذا ۴۷
- ۵-۱-۴ مخارج سلامت ۴۷
- ۶-۱-۴ شهرنشینی ۴۷
- ۷-۱-۴ مسکن ۴۷
- ۸-۱-۴ سبک زندگی ۴۸
- ۹-۱-۴ بیمه ۴۸
- ۲-۴ تعیین‌کننده‌های اجتماعی سلامت ۴۸
- ۱-۲-۴ شرایط دوران ابتدایی زندگی ۵۲
- ۲-۲-۴ انزوای اجتماعی ۵۳
- ۳-۲-۴ کار ۵۳

- ۴-۲-۴ بیکاری ۵۴
- ۴-۲-۵ حمایت اجتماعی ۵۵
- ۴-۲-۶ اعتیاد ۵۵
- ۴-۲-۷ غذا ۵۶
- ۴-۲-۸ حمل و نقل و ترافیک ۵۷
- ۴-۳-۳ تعیین کننده‌های فرهنگی سلامت ۵۸
- ۴-۳-۱ سطح آگاهی جامعه (سواد سلامت) ۵۸
- ۴-۳-۲ پوشش رسانه‌ای ۶۰

فصل پنجم: چالش‌های اقتصادی نظام سلامت ایران ۶۳

فصل ششم: پیشنهاد اقتصاد سلامت ۶۷

- ۶-۱ پیشنهاد داخلی ۶۷
- ۶-۲ پیشنهاد خارجی ۷۰

فصل هفتم: مطالعه موردی ۷۳

- ۷-۱ مقدمه ۷۳
- ۷-۲ بیان مسئله ۷۴
- ۷-۳ اهمیت موضوع ۷۶
- ۷-۴ اهداف ۷۸
- ۷-۵ سؤال‌ها ۷۸
- ۷-۶ تعاریف واژه‌ها و اصطلاحات کلیدی ۷۸
- ۷-۷ جامعه و نمونه ۸۰
- ۷-۸ روش و ابزار گردآوری داده‌ها ۸۱
- ۷-۹ روش‌های بکار گرفته شده در کتاب و تجزیه تحلیل داده‌ها ۸۱

فصل هشتم: یافته‌ها ۸۵

- ۸۵..... ۱-۸ آمار توصیفی
- ۸۶..... ۲-۸ بررسی و رتبه‌بندی عوامل با استفاده از تکنیک AHP
- ۸۶..... ۱-۲-۸ محاسبه اولویت‌های عوامل کلی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت
- ۸۸..... ۲-۲-۸ محاسبه اولویت‌های عوامل اقتصادی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت
- ۹۰..... ۳-۲-۸ محاسبه اولویت‌های عوامل اجتماعی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت
- ۹۲..... ۴-۲-۸ محاسبه اولویت‌های عوامل بهداشتی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت
- ۹۴..... ۵-۲-۸ محاسبه اولویت‌های عوامل فرهنگی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت
- ۹۵..... ۳-۸ رتبه‌بندی شاخص‌ها
- ۹۷..... ۴-۸ تعیین نرخ ناسازگاری
- ۹۷..... ۱-۴-۸ محاسبه نرخ ناسازگاری عوامل کلی
- ۹۹..... ۲-۴-۸ محاسبه نرخ ناسازگاری عوامل اقتصادی
- ۱۰۰..... ۳-۴-۸ محاسبه نرخ ناسازگاری عوامل اجتماعی
- ۱۰۱..... ۴-۴-۸ محاسبه نرخ ناسازگاری عوامل بهداشتی
- ۱۰۲..... ۵-۴-۸ محاسبه نرخ ناسازگاری عوامل فرهنگی

فصل نهم: جمع‌بندی ۱۰۳

- ۱۰۳..... ۱-۹ خلاصه یافته‌ها
- ۱۰۵..... ۲-۹ بحث و نتیجه‌گیری
- ۱۰۸..... ۳-۹ پیشنهادها کاربردی

منابع ۱۱۱

- ۱۱۱..... منابع فارسی
- ۱۱۶..... منابع انگلیسی

پیشگفتار

هدف اصلی از تالیف کتاب حاضر شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت هست تا از طریق شناسایی این عوامل راه‌حل‌های مناسب در جهت بهبود شاخص‌های سلامت ارائه شود. سلامت افراد در جامعه و نیز اقتصاد سلامت تحت تأثیر عوامل محیطی، اقتصادی و اجتماعی قرار می‌گیرد لذا توجه به وضعیت اقتصادی، نوع اشتغال، فرصت‌های شغلی، شرایط محیط زندگی و بسیاری از مؤلفه‌های اقتصادی و اجتماعی در کنار توجه به سواد سلامت، حمایت‌های اجتماعی و درمانی در تبیین وضعیت سلامتی افراد و بهبود اقتصاد سلامت آنان باید مورد توجه قرار گیرد. این کتاب تلاشی در زمینه شناخت عوامل مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت بود. برای دستیابی به این هدف اصلی کتاب، عوامل مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت از طریق مطالعات کتابخانه‌ای در منابع نظری شناسایی گردیدند و مجموعه این عوامل در ۴ بعد که شامل ۲۹ عامل جزئی مؤثر بر بهبود اقتصاد سلامت هست طراحی و در تعداد ۱۰ پرسشنامه در اختیار خبرگان با حداقل ۱۰ سال سابقه کار در حوزه سلامت قرار گرفت و پس از نظرخواهی از خبرگان و تکمیل توسط آن‌ها پرسشنامه جمع‌آوری گردید. روش تجزیه تحلیل در این پژوهش بر اساس روش تصمیم‌گیری چندمعیاره-تکنیک AHP بود و بر اساس نتایج حاصل از تجزیه تحلیل‌های صورت گرفته، عوامل اقتصادی و اجتماعی به ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین ابعاد کلی مؤثر شناسایی شدند و در رده‌های بعدی عوامل بهداشتی و فرهنگی قرار گرفتند. در میان عوامل جزئی سواد سلامت و پوشش رسانه‌ای آن و سپس فرصت‌های شغلی، تحصیلات و تناسب حق بیمه با حقوق و دستمزد قرار گرفتند.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: مبانی نظری اقتصاد سلامت

فصل دوم: ویژگی‌های اقتصاد سلامت

فصل سوم: متغیرهای تأثیرگذار در روند اقتصاد سلامت

فصل چهارم: تعیین کننده‌های سلامت

فصل پنجم: چالش‌های اقتصادی نظام سلامت ایران

فصل ششم: پیشینه اقتصاد سلامت

فصل هفتم: مطالعه موردی

فصل هشتم: یافته‌ها

فصل نهم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، بویژه از جناب آقای دکتر محمد حیدری و جناب آقای دکتر مجید رستمی، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

علی کوهی قمصری

پاییز ۱۳۹۸

سیستم بهداشت و درمان بر اقتصاد تأثیرات فراوانی داشته و بر رقابت اقتصادی از طریق هزینه‌های سلامت انعطاف بازار کار و تخصیص منابع در سطح کالن اثر می‌گذارد. از مهمترین مجراهایی که از طریق آنها سلامت بر رشد اقتصادی تأثیر می‌گذارد می‌توان به بهره‌وری بالاتر نیروی کار و عرضه بیشتر آن، بهبود مهارت‌ها به عنوان نتیجه تحصیل و آموزش بیشتر و بهتر، افزایش نرخ پس انداز به دلیل بهبود امید به زندگی و جلوگیری از بازنشستگی پیش از موعد که باعث افزایش بار تکفل و اتلاف منابع می‌شود، اشاره کرد. برای شناخت بهتر و بررسی دقیق‌تر از این عوامل به برخی جنبه‌ها و ویژگی‌های مهم اقتصاد سلامت از قبیل ماهیت بازار، تفاوت‌های عرضه و تقاضای این بخش با سایر بخش‌ها و برخی بنیان‌های نظری مهم اشاره می‌گردد.